

Seat No. : _____

AL-115

April-2023

B.A., Sem.-IV

CC-213 : Gujarati

(મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ – 2)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખાં છે.

1. મધ્યકાલીન ગુજરાતીમાં જ્ઞાનમાર્ગી કવિતાનો વિગતે પરિચય કરાવો. 14
અથવા
બંને ટૂંકનોંધ લખો : 14
(1) અખાના જીવન અને કવન વિશે નોંધ લખો.
(2) અખાના છાંપા વિશે પરિચય કરાવો.
2. ‘આખ્યાન’નાં સ્વરૂપનો પરિચય કરાવી તેના ઘટકતત્ત્વો વિશે વિગતે નોંધ લખો. 14
અથવા
બંને ટૂંકનોંધ લખો : 14
(1) પ્રેમાનંદના જીવન અને સાહિત્યસર્જન વિશે નોંધ લખો.
(2) ‘આખ્યાન’ સ્વરૂપની વિકાસરેખા આલેખો.
3. શામળના જીવન અને સાહિત્યસર્જન વિશે વિગતે પરિચય કરાવો. 14
અથવા
બંને ટૂંકનોંધ લખો : 14
(1) ‘પદ્યવાર્તા’નું સ્વરૂપ સમજાવો.
(2) ‘પદ્યવાર્તા’નાં લક્ષણોનો ટૂંકમાં પરિચય કરાવો.
4. ભક્તિ-ભાવના કવિ તરીકે દયારામના જીવન અને સાહિત્યસર્જન વિશે સદૃષ્ટાંત પરિચય કરાવો. 14
અથવા
બંને ટૂંકનોંધ લખો : 14
(1) મધ્યકાલીન ગુજરાતીમાં ગરબી પરંપરા
(2) દયારામની ગરબીઓમાં શૃંગાર નિરૂપણ
5. નીચેનામાંથી કોઈપણ સાતનો સાચો વિકલ્પ પસંદ કરીને જવાબ આપો : 14
(1) અખાને ‘હસતો કવિ’ કયા વિવેચકે કહ્યું છે ?
(a) ઉમાશંકર જોશી (b) વિનોદ જોશી
(c) નવલરામ (d) વિષ્ણુપ્રસાદ ત્રિવેદી

- (2) 'હસ્તામલક' જ્ઞાનમાર્ગી કૃતિ કયા કવિની છે ?
 (a) ગોપાલ (b) અખો
 (c) નરહરિ (d) શિવદાસ
- (3) 'રસની બાબતમાં કોઈપણ ગુજરાતી કવિ પ્રેમાનંદના પેંગડામાં પગ ઘાલે એવો નથી.....' આ વિધાન કયા વિવેચકે કહ્યું છે ?
 (a) નર્મદ (b) દલપત
 (c) ધીરુભાઈ ઠાકર (d) નવલરામ
- (4) 'આખ્યાન' સ્વરૂપનું બીજ સૌપ્રથમ કયા કવિમાં જોવા મળે છે ?
 (a) ભાલણ (b) નરસિંહ
 (c) પ્રેમાનંદ (d) દયારામ
- (5) નીચેનામાંથી કયું યુગ્મ બંધ-બેસતું નથી ?
 (a) ગરબી-દયારામ (b) પદ્યવાર્તા-શામળ
 (c) આખ્યાન-અખો (d) પદ-નરસિંહ
- (6) શામળ એટલે 'વાણિયાનો કવિ' – આ વિધાન કયા વિવેચકે કહ્યું છે ?
 (a) કનૈયાલાલ મુનશી (b) ઉમાશંકર જોશી
 (c) ગોવર્ધનરામ ત્રિપાઠી (d) નવલરામ
- (7) 'દયારામ ગુજરાતીમાં મીરાં પછીની પ્રેમલક્ષણા ભક્તિની છેલ્લી શ્રેષ્ઠ ગોપી છે.' – આ વિધાન કયા વિવેચકે કહ્યું છે ?
 (a) ઉશનસ્ (b) જયંત પાઠક
 (c) ધીરુભાઈ ઠાકર (d) રમેશ ત્રિવેદી
- (8) ગરબી મુખ્યત્વે કોની પ્રેમ-લક્ષણા ભક્તિ સાથે સંબંધ ધરાવે છે ?
 (a) અંબાજી (b) શ્રીકૃષ્ણ
 (c) શિવ (d) રામ
- (9) અખો કયા મોગલ રાજવીના સમયમાં અમદાવાદમાં ટંકશાળના ઉપરી તરીકે ફરજ બજાવતો હતો ?
 (a) અકબર (b) શાહજહાં
 (c) ઔરંગઝેબ (d) જહાંગીર
- (10) 'સાદી ભાષા સાદી કડી સાદી વાત વિવેક' પંક્તિના કવિ કોણ છે ?
 (a) પ્રેમાનંદ (b) શામળ
 (c) દયારામ (d) અખો
- (11) નીચેનામાંથી કઈ જોડ બંધ-બેસતી આવે છે ?
 (a) નંદબત્રીસી – પ્રેમાનંદ (b) ઓખાહરણ-શામળ
 (c) અજામિલ આખ્યાન – દયારામ (d) મદનમોહના – અખો
- (12) 'સતપ્રિયા' કૃતિના કવિ કોણ છે ?
 (a) શામળ (b) પ્રેમાનંદ
 (c) દયારામ (d) અખો